

ΣΥΝΕΥΤΕΥΞΗ

των κυρίων Christine Nelson

και Raquel Benabib

Σαραντόπουλος Χρήστος, φοιτητής Εργοθεραπείας

Σπύρου Γεώργιος, Εργοθεραπευτής Msc Exercise and Health sciences Bristol University,

Θεραπευτήριο χρόνιων παθήσεων Παιδιών Αθηνών

Οι κυρίες Dr Christine Nelson PhD, OTR NDT Coordinator Senior Instructor και η Raquel Benabib M.S. Psychologist, Vision Therapist ήταν εισηγήτριες - εκπαιδευτριες στο σεμινάριο με θέμα ' Επίδραση του Οπτικού συστήματος στον έλεγχο στάσης - κίνησης και λειτουργίας' που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα 25/6/2005-30/6/2005 στα πλαίσια των εκπαιδευτικών σειρών του Συλλόγου Ελλήνων Εργοθεραπευτών. Οι κυρία Dr Christine Nelson, ήταν επίσης βασική εκπαιδευτρια - εισηγήτρια στο βασικό σεμινάριο NDT-Bobath. (εβδομάδα εργοθεραπείας που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα τον Ιούλιο 2005 στα πλαίσια των εκπαιδευτικών σεμιναρίων του Συλλόγου Ελλήνων Εργοθεραπευτών.

- **Καθημέρα σας. Θα θέλατε να μας μιλήσετε για τον σκοπό που βρίσκεστε στην Ελλάδα;**

- Ήρθαμε για να διδάξουμε το βασικό πρόγραμμα εκπαίδευσης για δουλειά με παιδιά... και για να επισκεφτούμε την Πλάκα για ούζο (γέλια).

- **Πού αλλού διδάσκεται αυτό το πρόγραμμα;**

- (Ms Nelson) Γίνεται σε πολλά μέρη. Στις Η.Π.Α., στο Μεξικό, στην Αργεντινή, στην Ολλανδία, στην Γερμανία, αλλά και πολλοί θεραπευτές από λατινικές και γειτονικές χώρες παρακολουθούν το ίδιο πρόγραμμα μ' αυτό που κάνουμε στη χώρα σας.

(Ms Benabib) Πέρα από ψυχολόγος έχω σπουδάσει και οπτομετρική και είχα το προνόμιο να δουλέψω με οφθαλμιάτρους απ' όλο τον κόσμο. Το πολύ σε 3 χρόνια, η οπτομετρική θα γίνει ειδικότητα της ιατρικής, θα αναγνωρισθεί με πτυχίο Πανεπιστημιακό και σύντομα θα έρθουν κι εδώ. Το μεγάλο πρόβλημα όμως είναι ότι πάντα κάποιος θέλει

να ελέγχει κάποιον. Π.χ. ο ψυχίατρος του εργοθεραπευτή, ο οφθαλμίατρος του οπτομέτρη, μα ο ασθενής δεν έχει χρόνο για τέτοιες διαμάχες.

- **Αυτό γίνεται και στην Ελλάδα...**

- Δυστυχώς γίνεται παντού και υπάρχει μια συνεχόμενη «πάλη», κάτι που δεν είναι πολύ έξυπνο. Χρειάζεται συντονισμό και συνεργασία, έστω και αν το βλέπουν από διαφορετική οπτική γωνία. Έτσι ωφελείται ο ασθενής.

- **Τι περίπου κάνει ένας οπτομέτρης;**

- Δεν γράφω συσταγές. Με ενδιαφέρει η λειτουργικότητα που αφορά και συνδυάζει την αίσθηση της όρασης.

- **Συνδυάζετε και πώς την μέθοδο Bobath με την εργοθεραπεία και την οπτομετρική;**

- Είναι σημαντικό εδώ στην Ελλάδα, το γεγονός ότι έχετε πολλούς θεραπευτές που παρακολουθούν το σεμινάριο και δουλεύουν με παιδιά και πολλούς εκπαιδευτές Bobath. Αυτό που γίνεται κοινό ανάμεσα στην Bobath στην εργοθεραπεία και την οπτομετρική, είναι ότι επιζητούν την λειτουργικότητα. Η Bobath, όπως την διδάσκουμε, απαιτεί από τους εργοθεραπευτές να γίνονται διερευνητικοί για την αποτελεσματικότητα του σώματος όταν δουλεύει, για το πώς μπορεί να αλλάξει η αναπνοή, η συνεργασία μαιού - χεριού (οπτικοκινητικός συντονισμός) κ.λ.π. οι Έλληνες εργοθεραπευτές ενδιαφέρονται και πάντα μιλούν για τον οπτικοκινητικό συντονισμό, αλλά δεν καταλαβαίνουν και δεν γνίζουν πολλά για το οπτικό σύστημα και την λειτουργία του. Συνδυάζοντας τη γνώση αυτών των δύο έχεις μια πιο γρήγορη βελτίωση και ένα πιο θετικό αποτέλεσμα στην παρέμβαση.

- Έχει δημοσιευθεί κάτι για το πόσο αποτελεσματική μπορεί να είναι αυτή η προσέγγιση;

- Έχω μαζί μου ένα άρθρο που γράφει για τη γενική οπτομετρική, καθώς και ένα βιβλίο το οποίο έχει συγγραφεί από γιατρό και δείχνει τα θετικά της συνεργασίας εργοθεραπείας και οπτομετρικής. Παράλληλα, έχουν δημοσιευθεί αρκετά άρθρα με τα αποτελέσματα συνδυασμένης δουλειάς εργοθεραπείας - οπτομετρικής.

- Πόσο εύκολο είναι να μεταφέρετε την κλινική εμπειρία σας κατά τη διδασκαλία;

- Αυτή είναι μια πολύ καλή, αλλά δύσκολη ερώτηση και χρειάζεται πολύ σκέψη. Δε νομίζω ότι μπορεί να απαντήσει κανείς με σιγουριά. Κάποια πράγματα μπορεί να διδαχθούν και αυτό το σεμινάριο Bobath φέρνει κοντά την κλινική προσέγγιση. Έτσι βοηθά τους συμμετέχοντες να είναι πιο αποτελεσματικοί με τους ασθενείς τους. Παρ' όλο που πολλοί απόφοιτοι έχουν την κατάλληλη προετοιμασία, αλλά όχι και την εμπειρία.

- Έχετε να δώσετε κάποια συμβουλή στους νέους εργοθεραπευτές;

- Είναι πολύ καλή εποχή για να είσαι εργοθεραπευτής. Πιστεύω ότι υπάρχουν περισσότερες δυνατότητες συνεργασίας με άλλους επαγγελματίες υγείας και περισσότερες ευκαιρίες να δουλέψουμε με την κοινότητα. Επίσης, μπορείτε να δουλέψετε σε διάφορους τομείς και διαφορετικούς χώρους και όχι μόνο σε νοσοκομεία. Το επάγγελμα από μόνο του με τον καιρό εξελίσσεται, κάτι που πρέπει να κάνουμε και οι νέοι εργοθεραπευτές.

- Ποια είναι η γνώμη σας για τη χρήση νέων τεχνολογιών στην εργοθεραπεία;

- Στον τομέα που δουλεύουμε εμείς, δηλαδή παιδιά και ενήλικες με νευρολογικά προβλήματα, υπάρχει ένα τεράστιο πεδυνέκτημα. Για παράδειγμα, έχεις περισσότερες επιλογές στο να «διασκεδάσεις» ένα παιδί με ένα μηχανήμα επικοινωνίας μιας και τώρα στοιχίζει λιγότερο και προσφέρει πιο πολλά στο χρήστη του. Γενικά βοηθούνται οι άνθρωποι που εξαρτώνται από τέτοια βοηθήματα και γίνονται πιο αποτελεσματικοί. Σήμερα έχουμε περισσότερα εργαλεία να ευχαριστήσουμε τους ασθενείς να προμηθευτούν κάτι που θα τους φανεί χρήσιμο, ανάλογα με τις ανάγκες τους.

- Τι γίνεται όμως με την άθροιστη χρήση της τεχνολογίας;

- Νομίζω ότι κάποιοι κάνουν άθροιστη και παρέχουν πολλή τεχνολογία αρκετά υψηλά, χάνοντας όμως έτσι το κίνητρο. Χρειάζεται ισορροπία γενικής λειτουργικότητας - τεχνολο-

γίας ειδικά όταν το άτομο αναπτύσσεται, αλλάως αποθαρρύνουμε κάποιες ικανότητες, επειδή όταν υπάρχουν τα βοηθήματα το άτομο δεν κάνει τίποτα.

- Σε ποιους νέους τομείς μπορεί μελλοντικά να εμπλακεί η εργοθεραπεία;

- Πρέπει να βάλουμε σαν ερώτημα σε ποια πεδία, με ποιους φορείς της κοινότητας και με ποιους ασθενείς μπορούμε να δουλέψουμε. Παλαιότερα δουλεύαμε με μακροπρόθεσμους ασθενείς, ενώ τώρα έχουμε πιο δυναμικό ρόλο στα πρώιμα στάδια της θεραπείας.

- Ποια η γνώμη σας για την εθελοντική εργασία;

- Το σημαντικό είναι να έχεις μια καλή εικόνα την ομάδα, έναν καλό αρχηγό και συγκεκριμένες υποχρεώσεις.

Στο Μεξικό που έχει αρκετά εκατομμύρια κατοίκους, το 60% του πληθυσμού είναι κάτω από τα όρια της φτώχειας, δεν έχουν φαγητό, πόσο μάλλον λεφτά να πληρώσουν για εργοθεραπεία. Γι' αυτό η εθελοντική δουλειά είναι σημαντική για όσο καιρό γίνεται σοβαρά.

- Σε μια πολυπολιτισμική χώρα σαν το Μεξικό, πώς είναι να δουλεύεις με τόσο διαφορετικούς ανθρώπους;

- Είναι πολύ ενδιαφέρον. Είναι πρόκληση. Είναι όμως και δύσκολο γιατί υπάρχει πρόβλημα επικοινωνίας, αλλά όταν προσεγγίζεις σε ανθρώπινο επίπεδο, επικοινωνείς.

- Πώς σας φαίνεται το επίπεδο της εργοθεραπείας στην Ελλάδα, ειδικά στον τομέα σας;

- Δεν έχουμε μια βάση για να συγκρίνουμε το πρόγραμμά μας, όμως βλέπουμε ότι γενικά οι θεραπευτές που παίρνουν μέρος σ' αυτό το σεμινάριο έχουν ίδιο επίπεδο με τους αντίστοιχους στην Αμερική και το Μεξικό.

- Πώς διαχωρίζεται την προσωπική από την επαγγελματική σχέση με τους ασθενείς;

- Είναι δύσκολο να τα διαχωρίσεις, ειδικά όταν δουλεύεις με ίδιες ηλικίες με τη δικιά σου και όταν πηγαίνεις για κατ' οίκου θεραπείες. Παρ' όλο αυτά πρέπει να τηρούνται κάποια όρια. Ειδικά όταν η προσωπική ζωή μπερδεύει και την συναισθηματική. Κάποιες άλλες φορές ξεχιάς την επαγγελματική σχέση δουλεύοντας αφιλοκερδώς, βλέποντας κάποιον να σε παρακαλεί να τον βοηθήσεις, ξέροντας ότι δεν αυτές οι οικονομικά.

- Σας ευχαριστούμε πολύ μου μας μιλήσατε.

- Χαρήκαμε που ανταλλάξαμε ιδέες και σας ευχαριστούμε κι εμείς.